

The Rain

”بارش“ مينهن (بارش)

ڪجهه ماڻهو مينهن جا شوقين آهن
ها مان به آهيان
پر مينهن مونکي ڏاڍو پسند آهي
جيڪو آسمان مان وسندو آهي
اپريل ۾ جڏهن خوشي هوندي آهي
پهاڙن جي مٿان ۽ ميدانن ۾ ٿيندي آهي
چا اهو دلڪش ناهي
مينهن ۾ ڊوڙڻ

ڪجهه لوگ دھوپ ڪے شوقين ھن
ھاں ميں بهي ھوں
ليڪن مجھے بارش بہت پسند ھے
جو آسمان سے برستي ھے
اپريل ميں جب خوشي ھوتی ھے
پھاڙوں ڪے اوڀر اور ميدانوں ميں ھوتی ھے
ڪيائيہ دلڪش نھيں
بارش ميں ڊوڙنا

Words	English Meanings	Urdu Meanings	Sindhi Meanings
Fond of	Devoted	شوقین	شوقین
Sunshine	Sun light	دھوپ	اُس
Falling	Dropping	گرنا	ڪرڻ
Trip	Taunt	دوره سفر	سفر
Plain	Level	میدان	میدان
Delightful	Joyful	دلکش	دلکش

EXERCISE

Answer the following questions.

1. What are some people fond of?

Ans: Some people are fond of sun shine.

2. What does the poet like?

Ans: The poet likes the rain.

3. What trips over hill and plain?

Ans: Clouds trip over hill and plain.

4. What is delightful for the poet?

Ans: Running through the rain is delightful for the poet.

Simile:

Simile is a way to compare two things using “like” or “as”.

Verb + like + noun

Example: He swims like a fish.

as + adjective + as + noun

She is as fast as a rocket.

Make your own similies. How could I say that somebody:

- (run fast) He runs fast like a tiger.
(is pretty) She is as pretty as a bird.
(is sweet) The juice is as sweet as honey.
(is heavy) The table is as heavy as Iron.

Match the words with meaning in context.

fond of _____	o area of level land. _____
sunshine _____	o to find pleasure of joy. _____
falling _____	o to be full of love. _____
merry _____	o light of the sun. _____
hill _____	o come or go down freely. _____
plain _____	o an elevation lower than a mountain. _____
delightful _____	o happy, cheerful. _____

Write the summary of the poem.

THE RAIN

In this poem the poet tells the ideas of people. Some people like sunshine. The poet also likes the sunshine but the poet likes the rain too. The poet also describes the scene of the rain. It rains. It falls from the sky. The poet is very much happy when the clouds float over the hills and plains and if starts rain. It is delightful scene to run through the rain.

Fill in the blanks.

1. Some are fond of sunshine.
2. I like the _____ too.
3. Trips o'er hill and _____.

Make questions in Present continuous tense.

1. He making tea.

Ans: Is he making?

2. Your father is reading a newspaper.

Ans: Is your father reading a newspaper?

3. I am not helping you.

Ans: Am I not helping you?

4. They are catching fish.

Ans: Are they catching fish?

5. We are working in fields.

Ans: Are we working in fields?

Sultan Sabuktagin

سلطان سبکتگین

سبکتگین افغانستان کا بادشاہ تھا۔ وہ ایک چھوٹے قبیلے کا سردار تھا۔ وہ امیر آدمی نہیں تھا بس اس کے پاس صرف ایک گھوڑا تھا۔ وہ اپنا زیادہ تر وقت اپنے قصبے (جہاں وہ رہتا تھا) کے میدانوں میں شکار میں گزارتا تھا۔

ایک شام کو جب وہ گھر واپس آ رہا تھا، اس نے ایک ہرن کو اس کے بچے ساتھ گھاس چرتے ہوئے دیکھا۔ اس نے ان کا پیچھا کیا اور اس کے بچے کو پکڑ لیا۔ اس نے اس کی ٹانگیں باندھیں اور اس کو اپنے گھوڑے کے پیچھے رکھ لیا۔ وہاں سے وہ شہر کی طرف واپس مڑ گیا۔ سبکتگین نے پیچھے دیکھا کہ ہرن اداسی سے اس کے پیچھے آ رہی ہے۔ سبکتگین کو اس پر بہت رحم آیا وہ رک گیا اور ہرن کے بچے کو آزاد کر دیا۔ پھر اس نے اس کو جانے دیا۔ ہرن کا بچہ فوراً بھاگ کر اپنی ماں ہرن کے پاس چلا گیا۔ پھر دونوں جنگل میں اپنی آزاد نوگی میں واپس چلے گئے۔ ہرن سبکتگین کو شکر (شکر والی) اور محبت بھری نظروں سے دیکھتی رہی۔

اسی رات سبکتگین نے اپنے خواب میں ایک فرشتہ دیکھا۔ فرشتے نے اس سے کہا، "اے، امیر سبکتگین! آج جو رحم تم نے غریب، لاچار جانور پر کیا ہے اس سے اللہ بہت خوش ہوا۔ تمہارا نام بادشاہوں کی فہرست میں شمار کیا جا چکا ہے۔ اس لیے، تم ایک دن ایک بادشاہ ہو گے اور جب تم بادشاہ بنو، سب کے ساتھ رحم دل (مہربان) رہنا۔ کیوں کہ رحم ایک حکمران کی سب سے اچھی خوبی ہے، دونوں جہانوں کے لیے (دنیا کے لیے اور آخرت کے لیے بھی)۔"

اس کے بعد سبکتگین کو عظیم غلبہ (حکومت) (اختیار) حاصل ہوا۔ اس نے غزنی کے بادشاہ کی بیٹی سے شادی کی۔ غزنی کے بادشاہ کی موت کے بعد سبکتگین خود بادشاہ بن گیا جیسے اس کے خواب میں فرشتے نے اس سے کہا تھا۔ سبکتگین مہربان (نیک) کردار (فعل) کا صلہ اللہ تعالیٰ نے بہت عمدہ طریقہ سے دیا۔

سلطان سبکتگین

سبکتگین افغانستان جو بادشاہ هو. اهو هڪ ننڍي قبيلي جو سردار هو. اهو امير ماڻهو نه هو، بس کيس صرف هڪ گهوڙو هو. اهو پنهنجو گهڻو وقت پنهنجي ڳوٺ جي ميدانن ۾ شڪار ڪندي گذاريندو هو.

هڪ شام جو جڏهن اهو گهر اچي رهيو هو، هن هڪ هرڻيءَ کي پنهنجي ٻچي سان گڏ گاهه چرندي ڏٺو. ان، انهن جو پيڇو ڪيو ۽ ان جي ٻچي کي پڪڙي ورتو. ان ٻچي جو جنگهون ٻڌيون ۽ ان کي پنهنجي گهوڙي جي پويان رکي ڇڏيو. اتان اهو شهر طرف واپس موٽيو. سبکتگين پوئتي ڏٺو ته هرڻي اداس حالت ۾ سندس پويان اچي رهي آهي. سبکتگين کي مٿس ڏاڍو رحم آيو ۽ بيهي رهيو ۽ هرڻيءَ جي ٻچي کي آزاد ڪيائين، پوءِ ان کي وڃڻ ڏنائين. هرڻيءَ جو ٻچو يڪدم ڊوڙي پنهنجي ماءُ وٽ ويو. پوءِ ٻئي پنهنجي آزاد نگرِيءَ ۾ واپس هليا ويا. هرڻي، سبکتگين کي مهرباني ۽ محبت جي نظرن سان ڏسندي رهي.

انهيءَ رات سبڪتگين پنهنجي خواب ۾ هڪ فرشتو ڏٺو. فرشتي ان کي چيو ”اي منهنجا سبڪتگين! اڄ جيڪو رحم تون غريب، لاچار جانور تي ڪيو آهي، ان سان الله ڏاڍو خوش ٿيو. تنهنجو نالو بادشاهه جي فهرست ۾ شمار ٿي چڪو آهي. انهيءَ ڪري تون هڪ ڏهاڙي، هڪ بادشاهه ٿيندين ۽ جڏهن تون بادشاهه بڻجين، سڀني سان رحمدل رهجان، ڇاڪاڻ ته رحم هڪ حڪمران جي پنهنجي جهانن لاءِ سڀ کان سٺي خوبي آهي.“

ان کانپوءِ سبڪتگين کي عظيم حڪومت حاصل ٿي. ان غزني جي بادشاهه سان شادي ڪئي. غزنيءَ جي بادشاهه جي موت کانپوءِ سبڪتگين پاڻ بادشاهه بڻجي ويٺو جيئن سندس خواب ۾ فرشتي ان کي چيو هو. سبڪتگين جي مهربان ڪردار جو بدلو الله تعاليٰ سٺي طريقي سان ڏنو.

Words	English Meanings	Urdu Meanings	Sindhi Meanings
King	Monarch	بادشاهه	بادشاهه
Chief	Knigat	سردار	سردار
Tribe	Clan	قبيلو	قبيلو
Around	Surrounding	ارد گرد	چؤڌاري
Deer	Animal's name	هرن	هرڻي
Grazing	Depasture	گھاس چرنا	گاه چرڻ
Hunting	Entrap	شڪار ڪرنا	شڪار ڪرڻ
Plain	Level	ميدان	ميدان
Chased	Pursued	پڇڀا ڪرنا	پيڇو ڪرڻ
Toward	To	اس طرف	طرف

Pleased	Glad	خوش کیا	خوش تئو
Pity	Clemency	رحم	رحم
Fawn	Deer's kid	ہرن کا بچہ	ہرٹی جو بچو
Sadly	Impose	اداسی سے	غمگین
Quickly	Hurry	جلدی سے	تکڑ ۾
Angel	Spiritual	فرشتہ	فرشتو
Dream	Vision	خواب	خواب
Gratitude	Gratefulness	مہربانی، احسان	احسان
Overjoyed	Decighted	خوش ہونا	خوش تئٹ

EXERCISE

Answer the following questions.

1. Who was Sabuktagin?

Ans: Subukagin was the king of Afghanistan.

2. What happened once when Sabuktagin was hunting?

Ans: One evening, on his way back home, he saw a deer grazing with young one by her side. He chased them and caught the young one.

3. What did Sabuktagin finally do when his heart was moved with pity for the poor fawn?

Ans: Sabuktagin looked behind and saw the deer that kept him sadly.

4. What did Sabuktagin see in his dream?

Ans: Sabuktagin saw that he became a king in his dream.

5. In what way was Sabuktagin's kind deed rewarded?

Ans: Sabuktagin kind deed was rewarded by Allah in a very nice way.

Choose the correct option:

1. Once Sabuktagin caught a:
(a) rabbit   (b) fawn ✓   (c) eagle
2. Sabuktagin used to spend most of his time in:
(a) hunting ✓   (b) swimming   (c) riding
3. Sabuktagin was a:
(a) rich man ✓   (b) old man   (c) poor man

Read the lesson again and rearrange the following sets of words to make meaningful sentences.

- ★ Incorrect order: a chief small was he the tribe of.
Correct order: He was the chief of a small tribe.

Incorrect order:

1. his behind back looked he.
2. not rich a he was man.
3. heart with was his moved pity.
4. of quality mercy the ruler a best is.

Correct order:

1. He looked back behind his.
2. He was not a richman.
3. His heart was moved with pity.
4. The best quality of a ruler is mercy.

Read the meanings of words below:

tribe	clan
deed	action
reward	prize
gratitude	regard or appreciation
mercy	pity

Write the opposites of the following words:

Words	Opposites	Words	Opposites
young	old	rich	poor
night	day	king	beggar

Read the names of some animals with their young ones. e.g. deer - fawn

Animal	Young one	Animal	Young one
cow	calf	lion	cub
horse	foal or colt	hen	chick
cat	kitten	dog	puppy

Writing Skills:

The Elements of the Story:

Now read the story “Sultan Sabuktagin” again and answer the questions.

- What time is mention in the story?
Ans: Evening time is mention in the story?
- Where do the scenes take place?
Ans: The scenes take place at the forest.
- How many characters are there in the story?
Ans: There are four characters in the story.
- Are they humans, animals or imaginary characters?
Ans: There are human and animal characters.
- What message the writer gives in this story?
Ans: The writer gives the message of kindness in this story.

A PICNIC

ایک پکنک / هک پکنک

استاد: السلام علیکم

طلباء: وعلیکم السلام، سر

استاد: جیسا کہ آپ سب کو دسمبر کے ٹیسٹ کارزلٹ (نتیجہ) مل چکا ہے۔ آج، ہم نیا سبق شروع کریں گے۔

کامران: سر، ہم آرام کرنا اور تھوڑا لطف اندوز ہونا چاہتے ہیں۔ آپ نے وعدہ کیا تھا امتحان کے بعد پکنک پر جانے کا۔

استاد: ٹھیک ہے۔ آپ کہاں جانا چاہتے ہیں؟

عدنان: سر، یہاں دریا کے قریب ایک پارک ہے! اس میں ایک چٹان (پہاڑی) سی ہے اور جھولے ہیں۔ وہاں اچھا وقت گزار سکتے ہیں۔

استاد: ٹھیک ہے، آپ کب پکنک پر جانا چاہتے ہو؟

استاد: آپ اپنی پکنک سے لطف اندوز ہو سکتے ہیں، لیکن آپ لوگ یقین دلائیں کہ پارک میں گند نہیں کریں گے۔

سلمان: سر، میں اپنے ساتھ کچرے کی تھیلیاں بھی لایا ہوں۔ اگر پارک میں کچرے کی بالٹیاں نہیں ہوں گی، ہم خالی بوتلیں لفافے اور پھلوں کے چھلکے ان تھیلیوں میں رکھیں گے۔

استاد: یہ اچھا لڑکا ہے۔ سچ یہ ہے کہ اگر ہر کوئی کچرے کی بالٹی یا صرف کچرے کو خاص طریقے سے کسی جگہ ٹھکانہ لگانے کی تھوڑی کوشش کرے، ہمارا سیارہ زمین صاف جگہ بن سکتا ہے۔

ذیشان: سر، آئیں ٹیم بنائیں اور کرکٹ کھیلیں۔

استاد: نہیں، پہلے پہاڑی پے جو لے سے لطف اندوز ہو جائیں۔

(تھوڑی دیر کے بعد استاد سارے لڑکوں کو بلاتا ہے) میچ کھیلنے کے لیے تیار ہیں۔ (میچ برابر ہو کر ٹائی ہو کر) ختم ہوتا ہے۔ وہ شام تک پارک میں لطف اندوز ہوتے ہیں)

عمران: سر، ہم نے سارا کچرا ڈسٹ بنز (کچرے کی بالٹیوں) میں رکھا ہے۔ دیکھیں پارک بہت صاف ہے۔

استاد: بہت سارے لوگ یہاں لطف اندوز ہونے، کام کرنے اور تفریح کرنے آتے ہیں اور جب وہ واپس گھر جاتے ہیں، وہ پہاڑ پر (بدبو والا) کچرا اور گند چھوڑ جاتے ہیں جو ہماری صحت کے لیے بہت نقصان دہ ہوتا ہے۔

وقاص: سر، کچرا ہماری صحت اور ماحول کو کیسے اثر انداز کرتا ؟

استاد: گلنے سڑنے والا کچرا زمربلی اور گندی بو دیتا ہے جو ہماری صحت اور ماحول کے لیے بہت نقصان دہ ہوتی ہے۔ اچھا طلباء، اب واپس جانے کا وقت ہے۔ قطار بنائیں اور اپنی بس میں چڑھیں۔

استاد: السلام عليڪم

شاگرد: و عليڪم السلام، سر.

استاد: جيئن ته توهان سڀني کي ڊسمبر جي تيست جو رزلت ملي چڪو آهي. اڄ اسان نئون سبق شروع ڪندا سين.

ڪامران: سر اسان آرام ڪرڻ ۽ ٿورو لطف اندوز ٿيڻ چاهيون ٿا. توهان پڪنڪ تي هلڻ جو واعدو ڪيو هو.

استاد: نيڪ آهي، توهان ڪيڏانهن ٿا وڃڻ چاهيو؟

عدنان: سر، هتي درياءَ جي ويجهو هڪ هڪ پارڪ آهي. ان ۾ هڪ پهڙ آهي، اتي سنو وقت گذاري سگهون ٿا.

استاد: نيڪ آهي، توهان ڪڏهن پڪنڪ تي وڃڻ چاهيو ٿا؟

اڪرم: هن هفتي جي باري ۾ ڇا خيال آهي؟

حماد: خيال برو ناهي! اچو ته کاڌي پيتي جي شين بابت فيصلو ڪريون. اسان کي ڇا آڻڻ گهرجي، سر.

استاد: توهان ڪائي به شيءِ آڻي سگهو ٿا، جيڪا توهان کي پسند هجي.

احسن: اسان اُتي بيت ۽ بال به آڻينداسين ۽ ڪرڪيٽ ڪيڏنداسين، اهو وڏو پارڪ آهي.

استاد: اسڪول بس، اسڪول مان صبح سوا اٺين وڳي نڪرندي، ته توهان سڀني کي اٺين وڳي اسڪول پهچڻو آهي.

شاگرد: اسان وقت تي پهچنداسين، سر.

ڇنڇر تي سڀني چوڪرا استاد سان گڏ اسڪول جي دروازي تائين ڏهين وڳي پارڪ پهچون ٿا.

استاد: توهان پڪنڪ مان لطف اندوز ٿي سگهو ٿا، پر توهان يقين ڏياريو ته پارڪ کي خراب نه ڪندؤ.

سلمان: سر، مان پاڻ سان گڏ ڪچري جون ٿيلهيون به آنديون آهن. جيڪڏهن پارڪ ۾ ڪچري جون بالٽيون نه هونديون، اسان خالي بوتلون، لفافي ۽ ميون جون ڪلون انهن ٿيلهين ۾ رکنداسين.

استاد: اهو سنو چوڪرو آهي. سچ اهو آهي ته جيڪڏهن هرڪو ڪچري جي بالٽي يا صرف ڪچري کي خاص طريقي سان ڪنهن جڳهه تي رکڻ جي ڪوشش ڪري، اسان جي ڪاري زمين صاف زمين بنجي سگهي ٿي.

ڏيشان: سر، اچو ٽيم ٺاهيون ۽ ڪرڪيٽ کيڏون.

استاد: نه، پهريان پهڙ تي جهولي مان لطف اندوز ٿيون. (ٿوري دير کانپوءِ استاد سڀني چوڪرن کي سڏي ٿو) مڃ ڪيڏن لاءِ تيار آهيو. (مڃ برابر ٿي ختم ٿئي ٿو، اهي شام تائين پارڪ ۾ لطف اندوز ٿيندا رهيا).

عمران: سر، اسان سڄو ڪچرو ڊسٽ بنس (ڪچري جي بالٽين) ۾ رکيو آهي. ڏسو پارڪ صاف آهي.

استاد: ڪيترائي ماڻهو هتي لطف اندوز ٿيڻ، ڪم ڪرڻ ۽ تفريح ڪرڻ ايندا آهن ۽ جڏهن اهي واپس گهر ويندا آهن ته اهي پهڙ تي بدبودار گند ڪچرو ڇڏي ويندا آهن، جيڪو اسان جي صحت لاءِ ڏاڍو نقصانڪار هوندو آهي.

وقاص: سر، ڪچرو اسان جي صحت ۽ ماحول کي ڪيئن ڪيئن اثر انداز ڪري ٿو؟

استاد: ڳرندڙ ۽ سڙندڙ ڪچرو زهريلي ۽ گندي بوءِ ڏيندو آهي، جيڪا اسان جي صحت ۽ ماحول جي لاءِ نقصانڪار هوندي آهي. نيڪ آهي شاگردو، هاڻي واپس وڃڻ جو وقت ٿيو آهي، قطار ٺاهيو ۽ پنهنجي بس ۾ چڙهو.

Words	English Meanings	Urdu Meanings	Sindhi Meanings
Picnic	Visit	گھومڻه جانا	گھمڻ
Good morning	Morning greeting	صبح کا سلام	صبح جو سلام

Result	End	نتيجه	نتيجو
Lesson	Instruction	سبق	سبق
Relax	Rest	آرام	آرام
Enjoy	Relish	تفریح کرنا	تفریح کرڻ
Bit	Bit	تھوڙا	ٿورو
All right	Ok	سڀ ڪجهه ٺهڪ	سڀ ڪجهه نڪ
Slide	Slippery	پھسلڻ والے جھولے	گسڪڻي
See-saw	Up strown swing	ايڪ قسم کا جھولا	هڪ قسم جي سگھو
Swings	Dangles	جھولے	جھولا
Quarter	Region	ايڪ چوتھائي	چوٿون حصو
Dirty	Uncleaness	گندا	گندو
Peel	Scale	چھلڪے	چلڪا
Dispose	Order	ٺھڪانے لگانا	نڪائي لڳائڻ
Effort	Struggle	ڪوشش	ڪوشش

EXERCISE

Answer the following questions.

1. Where are the boys going on Saturday?

Ans: The boys are going on picnic on Saturday.

2. What do the boys want to play in the park?

Ans: The boys want to play cricket in the park.

3. Why does the teacher appreciate Salman?

Ans: The teacher appreciates the salman because he brings the trash bags in the park.

4. How does trash affect our health and environment?

Ans: Trash polluts our environment.

5. What does Imran tell his teacher?

Ans: Imran says to his teacher that, sir, we have also put trash in dustbins.

Use these words in sentences of your own.

promise We should keep our promise.

garbage We do not throw garbage every where.

harmful Egyptian rule proved harmful to the country.

environment We should keep clean our environment.

poison Tom did not poison any body.

Choose the correct option:

1. The class decided for picnic after:

(a) December test (b) November test (c) Summer test

2. The class wants to:

(a) read (b) write (c) picnic

3. Who brought the trash bags?

(a) Adnan (b) Hammad (c) Ahsan

4. The result of match was that:
(a) boys won   (b) ended in tie   (c) teachers won

Use their, there or they're to complete sentences.

1. They are at the park.
2. Where are their shoes?
3. See if there are any apple left.
4. Keep the bucket over there.
5. It is their turn next.

Fill in the blanks using 'a' or 'an' where necessary.

1. The sun give us light.
2. She eats an orange.
3. An apple a day, keeps the doctor away.
4. An ink-pot is on the book.
5. A boy is in the class

Indefinite Articles:

“a” and “an” called indefinite articles.

Use the correct form of the verb given in brackets.

1. Maryam passes her exams every year. (pass – passes)
2. The drama starts at 8 o'clock. (starts – started)
3. The child cries. (cries – cry)
4. They trust you. (trusted – trust)
5. You speak the truth. (spoke – speak)

PUNCTUATION

Comma (,)

We put a comma (,) to separate things in a list, the last of which is usually introduced by “and”.

Example:

I saw lions monkeys snakes and zebra in the zoo.

I saw lions, monkeys, snakes and zebra in the zoo.

Rewrite the sentences given below using commas where needed.

1. Zubair has red blue black and green pencils.
1. Zubair had red, blue, black and green pencils.
2. I we you he she it and they are pronouns.
2. I, we you, he, she, it and they are pronouns.
3. Zafar buys apples oranges peaches and watermelons.
3. Zafar buys apples, oranges, peaches and watermelons.
4. My brother bought egg bread and tooth paste.
4. My brother bought egg, bread and tooth paste.
5. There are many motorcycles cars and buses on the road.
5. There are many motorcyles, cars and buses on the road.

SPORTS AND GAMES

کھیل اور کود جسم اور دماغ کے لیے بہت اہم ہیں۔ وہ جو مسلسل کھیل کود کرتے ہیں، ہمیشہ ٹھیک (تندرست) رہتے ہیں۔ اگر جسم کو استعمال نہیں کیا جاتا ہے تو یہ کمزور ہو جاتا ہے۔ کھیل جسم اور عضلات کو مضبوط رکھتے ہیں۔

کرکٹ، فٹ بال، ہاکی، تیراکی اور بیڈمنٹن پاکستان کے مشہور کھیل ہیں۔ کچھ انڈور کھیل بھی کھیلے جاسکتے ہیں جیسے، ٹیبل ٹینس، لوڈو وغیرہ۔ کھیل جسم اور دماغ (ذہن) کو منظم رکھتے ہیں۔ زیادہ تر کھیل گروپ (گروہی) سرگرمیاں ہوتی ہیں۔ کھلاڑیوں کو اپنی ٹیم کے ساتھیوں کے ساتھ تعاون کرنا ہوتا ہے اور کھیل کے اصولوں کے مطابق کھیلنا ہوتا ہے۔ وہ جو کھیل کھیلتے ہیں، یہ سیکھتے ہیں اور زندگی میں ہوشیار (چاک و چوبند) رہتے ہیں۔ ہمیں یہ سمجھنا چاہیے کہ یہ ہمارے اچھے کے لیے اور ہمیں بہتر بنانے کے لیے کیا جاتا ہے۔

والدین اپنے بچوں کے ساتھ آسان کھیل کھیل سکتے ہیں، جیسے بیک یارڈ میں اور بورڈ گیمز فیملی روم میں اور میلے کی صورت میں۔

کھیل اور کود تفریح فراہم کرتے ہیں۔ یہ خوشی (تفریح) کے لیے کھیلے جاتے ہیں۔ کھیل کھیلنے کے بعد انسان سکون محسوس کرتا ہے۔ کھیل ہمیں تازہ دم کرتے ہیں اور توانائی دیتے ہیں یہ ہمیں تمام دکھ بھولنے میں مدد کرتے ہیں۔ آج کل زندگی بہت مصروف ہے۔ اگر کوئی صحت مند اور لمبی زندگی گزارنا چاہتا ہے، اسے کھیلوں کے لیے بھی فارغ وقت (فراغت) نکالنا چاہیے۔

رانديون رونديون جسم لاءِ تمام اهم آهن. اهي جيڪي
لڳاتار راند روند ڪندا آهن، مسلسل تندرست رهندا آهن.
جيڪڏهن جسم کي استعمال نه ڪيو وڃي، اهو ڪمزور ٿي ويندو
آهي. رانديون جسم ۽ عضون کي مضبوط رکنديون آهن.
ڪرڪيٽ، فٽبال، هاڪي، تار ۽ بيبلمنٽن پاڪستان جون
مشهور رانديون آهن.

ڪجهه انڊور رانديون به ڪيڏي سگهجن ٿيون، جيئن: ٽيبل
ٽينس، لوڊو وغيره. رانديون جسم ۽ دماغ کي منظم رکنديون
آهن. گهڻو ڪري رانديون گروپ سرگرميون هونديون آهن.
رانديگرن کي پنهنجي ٽيم سان تعاون ڪرڻو پوندو آهي ۽ راند
جي اصولن مطابق ڪيڏو پوندو آهي. اهي جيڪي رانديون ڪيڏندا
آهن، اهي سڪندا آهن ۽ زندگيءَ ۾ هوشيار رهندا آهن. اسان کي
اهو سمجهڻ گهرجي ته اهو اسان جي سٺي جي لاءِ ۽ اسان کي
بهتر بنائڻ لاءِ ڪيو ويندو آهي.

والدين پنهنجي ٻارن سان آسان رانديون ڪيڏي سگهن ٿا،
جيئن بيڪ يارڊ ۾ ۽ بورڊ گيمز فيملي روم ۾ ۽ ميلي جي
صورت ۾.

رانديون:

رانديون تفريح فراهم ڪنديون آهن. اهي خوشي (تفريح) جي لاءِ
ڪيڏيون وينديون آهن. راند ڪيڏڻ کانپوءِ اسان سکون محسوس
ڪندو آهي. رانديون اسان کي تازو رکن ٿيون. ۽ توانائي مهيا
ڪن ٿيون، اهي اسان کي سڀني ڏک وٽس مدد ڪنديون آهن.
اڄڪلهه زندگي تمام گهڻي مصروف آهي. جيڪڏهن ڪوئي
تندرست ۽ ڊگهي زندگي گذارڻ چاهي ٿو، ان کي راندين جي لاءِ
فارغ وقت ڪڍڻ گهرجي.

Words	English Meanings	Urdu Meanings	Sindhi Meanings
Sports	Games	کھیل	رانديون
Regularly	Certainly	پابنديء سان	پابنديء سان
Muscles	Tissues	عضلات	عضوا
Fit	Healthy	تندرست	صحتمند
Understand	Comprehend	سمجھنا	سمجھڻ
Improve	Better	بہتر کرنا	بہتر ڪرڻ
Striving	Struggle	کوشش کرنا	کوشش ڪرڻ
Fair	Justice	انصاف	انصاف
Sense	Feeling	عقل	عقل، سمجھ
Recreation	Cheer	تفریح	تفریح
Refresh	Cool	تازہ دم ہونا	تازو دم ٿيڻ
Spare	Save, Grant	گزارنا	گذارڻ
Healthy	Sound	صحت مند	تندرست

EXERCISE

Answer the following questions.

- Why are sports and games important?
Ans: Sports and games are very important for the body and mind.
- Name some outdoor games.
Ans: Cricket, football, hockey and badminton.
- Name some indoor games.
Ans: Table tennis, ludo, etc
- What do games help us to forget?

Ans: They help us to forget our worries.

5. Which games do you like the most? Why?

Ans: I like cricket because it is interesting game and it is famous game in the world.

Use the following words in your own sentences.

popular   He is very popular batsman. _____

discipline   He should follow the discipline. _____

recreation   Chicago is home for recreation. _____

busy   He is busy in his exam preparation. _____

strong   He is every strong man. _____

important   This is important trade route. _____

Choose the correct answer.

1. Those who play games regularly, remain:

(a) fit ✓   (b) lazy   (c) weak

2. Games are played for pleasure "pleasure" means:

(a) feeling of being happy ✓   (b) feeling of being relaxed
(c) feeling of being healthy

3. Sports and games are _____ for the body and mind.

(a) important ✓   (b) very important
(c) not important

4. The word with correct spelling is:

(a) receration   (b) recreation ✓
(c) reacretion

Make plurals of the following words:

Singular	Plural	Singular	Plural
game	games	body	bodies
sport	sports	muscle	muscles
group	groups	worry	worries

Differentiate between indoor and outdoor games. Write them in proper columns.

cricket, polo, volleyball, table tennis, carum board, Ludo, swimming, Basket ball

<u>Outdoor games</u>	<u>Indoor games</u>
1. <u>Cricket</u>	1. <u>Ludo</u>
2. <u>Volley Ball</u>	2. <u>Carum Board</u>
3. <u>Swimming</u>	3. <u>Table Tennis</u>
4. <u>Polo</u>	4. <u>Basket Ball</u>

Complete these sentences using a suitable collective noun.

(family, nation, crowd, flock, army)

1. Our army is brave.
2. My family is educated.
3. The Pakistani nation is hardworking.
4. There was a flock of animals.

Fill in the blanks with interrogative pronouns.

1. How many rabbits are these?
2. How much water is in the jug?
3. How are you reading?
4. Where is your brother?
5. Whose bag is this?

The Future Simple Tense:

We use the future simple tense to talk about actions and situations in the future. When we form the future with “will” we use will + 1st form of verb.

Example:

I will play hockey.

The children names are list of predictions of what they will do when grow up and use of these sentences.
Haider - pilot, Sana-doctor, Haseeb - policeman,
Nimra work in hospitals as nurse, Sajjad-accountant,
Razia-teacher.

Haider   Haider will become a pilot.
Sana   Sana will become a doctor.
Sajjad   Sajjad will become a accountant.
Nimra   Nimra will work in hospital as a Nurse.
Haseeb   Haseeb will become a politician.
Razia   Razia will become a teacher.

Change the following sentences into negative and interrogative.

1.   You will attend her birthday party.
Ans: Will you not attend her birthday party?
2.   Adnan will spend money.
Ans: Will Adnan not spend money?
3.   We will speak the truth.
Ans: Will we not speak the truth?
4.   The boys will play a friendly match.
Ans: Will boys not play a friendly match?
5.   She will complete her work.
Ans: Will she not complete her work?

Writing Skills:

Write an essay of 50 to 60 words on “My Favourite game”.

MY FAVOURITE GAME

My favourite game is badminton. It is an indoor game and played by millions of people around the world. It is simple to play. It does not require vast space to play, instead, it could be performed within a limited area with a pair of rackets and shuttle cock.

The reason why Badminton is my favourite game is that it makes me happy. I feel pleased and enthusiastic to play this game. It also give me the lesson of hard work. I love to play badminton.

A VISIT TO CHITRAL

اے بی سی شاد درہ

لاہور

۱۲ مئی، ۲۰۱۹

پیارے حماد

السلام علیکم

تم میری گرمیوں کی چھٹیوں کے بارے میں جاننا چاہتے ہو۔ میں نے چترال کی وادی میں (20) بیس دن گزارے۔

چترال کی وادی (وادی چترال) پاکستان کے شمال میں ایک خوبصورت وادی ہے۔ اس کی قدرتی خوبصورتی سیاحوں کو کشش کرتی ہے۔ چترال کے لوگ دوستانہ ہیں۔ ان کی زندگی کا طریقہ سادہ ہے۔

چترال کی اہم کشش اس کے لوگ کلاش ہیں۔ وہ چترال قبضہ (ٹاؤن) کے تھوڑے فاصلے سے دور رہتے ہیں۔ کلاش کی عورتیں ایک خاص بڑی ٹوپی والا لباس پہنتی ہیں جو بٹنوں اور سپیوں سے سجا ہوتا ہے۔ وہ مختلف رنگوں کے موتیوں کی ڈوریاں پہنتی ہیں۔ وہ کالا (سیاہ) لباس پہنتی ہیں۔ کلاش کا مطلب ہے کالا (سیاہ) اس لیے وہ اپنے کالے

(سياه) لباس ڪے ساٿھ ڪلاش ڪھلاتے ھیں۔

ان ڪے گھر پٿروں اور مٽي ڪے بنے ھوتے ھیں۔ گرميوں ميں ان ڪي عورتين
پھلي منزل ڪے ورائنڊا ميں بيٺھتي ھیں جھاں وھ ڪھانا پڪاڻي، سوت (دھاگھ) ڪاٽي اور ڪپڙے
بنائي ھیں۔ سرديوں ميں وھ گرائونڊ فلور (زميني منزل) پر نيچے آجاتي ھیں جھاں وھ ڪھانا پڪاڻي
اور اپنے ڪام ڪاج ڪرتي ھیں۔

ڪلاش موسيقي اور ناچنے ڪے شوقين ھوتے ھیں۔ وھ اپنے مختلف تھواروں پر
مختلف ناچ دکھاتے ھیں ان ڪي ڪار ڪردگي سياحوں ميں اور (دلچسپي) بڙھاتي ھے۔ ميں تھمھين
واڊي ڪلاش ڪي تصوير بھي بھيج رھا ھوں جلد ھي تم مجھے اپني گرميوں ڪي چٽيوں ڪے بارے
ميں لکھو۔

تمھارا دوست
عبدالرحمن

چترال جوھڪ سفر

اي بي سي شاٻادره
لاھور

12 مئي 2019 ع

پيارا حماد

السلام عليڪم

توھان منھنجي اونھاري جي موڪلن بابت ڄاڻڻ چاھيو ٿا،
مان چترال جي واديءَ ۾ ويھ (20) ڏينھن گذاريا.

چترال جي وادي پاڪستان جي اتر ۾ ھڪ سھڻي وادي
آھي. ان جي قدرتي سونھن سياحن ڪي ڪشش ڪندي آھي. چترال
جا ماڻھو دوستيءَ وارا آھن. انھن جي زندگيءَ جو طريقو سادھ
آھي.

چترال جي اھم ڪشش ان جا ماڻھو ڪلاش آھن. اھي

چترال علائقي (ٿائون) کان ٿوري فاصلي تي رهندا آهن. ڪلاش جون عورتون هڪ خاص وڏي ٽوپيءَ وارو لباس پائينديون آهن، جيڪو ٻٽن ۽ سڀن سان سڃيل هوندو آهي. اهي مختلف رنگن جي موتين جون ڏوريون پائينديون آهن. اهي ڪارو لباس پائينديون آهن. ڪلاش جو مطلب آهي ڪارو (سياهه) انهيءَ ڪري اهي پنهنجي ڪاري لباس سان ڪلاش سڏجن ٿيون.

انهن جا گهر پٿرن ۽ مٽيءَ جا ٺهيل هوندا آهن. اونهاري ۾ انهن جون عورتون پهرين ماڙ جي وراندي ۾ ويهنديون آهن، جتي اهي کاڌو پچائينديون، سُٽ اٿنديون ۽ ڪپڙا ٺاهينديون آهن. سياري ۾ اهي هيٺين فرش تي ويهنديون آهن، جتي اهي کاڌو پچائينديون ۽ ڪم ڪار ڪنديون آهن.

ڪلاش جا ماڻهو موسيقي ۽ ناچ جا شوقين آهن. اهي پنهنجي مختلف ڌڻن تي مختلف ناچ ڏيکاريندا آهن. انهن جي ڪارڪردگي سياحن ۾ ۽ وڌيڪ دلچسپي وڌائيندي آهي. مان توهان کي ڪلاش جي واديءَ جي تصوير به موڪلي رهيو آهيان. جلد ئي توهان پنهنجي اونهاري جي موڪلن بابت لکو.

توهان جو دوست

عبدالرحمن

Words	English Meanings	Urdu Meanings	Sindhi Meanings
Visit	Visit	دوره	دورو
Summer	A season	گرمياں	اونهارو
Vacation	Holiday	چٽياں	موڪلون
Valley	Vale	وادي	وادي
Fascinate	Cham	دلچسپ بنانا	دلچسپ ٺاهڻ

Attraction	Adduction	کش	کشش
Town	Little City	قصبہ	نندیو شہر
Wear	Carry	پہنا	پائٹ
Extra ordinary	Important	خاص	خاص اہم
Decorated	Beauty	سجا ہوا	سجیل
Festival	Important Day	تہوار	تہوار

EXERCISE

Answer the following questions.

1. Where is Chitral valley situated?

Ans: Chitral valley is situated in the North of Pakistan.

2. What kind of head-dress do the Kalash women wear?

Ans: Kalash women wear an extra ordinary large head-dress decorated with buttons and shells.

3. What is the meaning of Kalash?

Ans: Kalash means black.

4. What are their houses made of?

Ans: Their houses are built of stones and mud.

5. Are the Kalash fond of music and dance?

Ans: Yes, the Kalash are fond of music and dance.

Tick T for true and F for false statement.

1. Chitral is a beautiful valley.

☐ T

2. Chitral is a thickly populated town.

☐ F

3. The people are friendly.

☐ T

4. They wear strings of beads of different colours.

☐ T

5. Kalash means black.

☐ T

Fill in the blanks with the most appropriate choice given after each sentence.

1. The Kalash women wear _____ dress.
(a) white (b) black ✓ (c) red (d) orange
2. The natural beauty fascinate the _____.
(a) children (b) people (c) women (d) tourists ✓
3. The Kalash houses made of _____.
(a) cement (b) bricks (c) stones ✓ (d) wood
4. The Kalash are fond of music and _____.
(a) dance ✓ (b) tricks (c) feats
(d) performance

Capitalize and punctuate the following paragraph.

chitral valley is a beautiful valley in the north of Pakistan its natural beauty fascinates the visitors the people of chitral are friendly their way of living is simple

Parts of an informal letter:

11-C, Qasim Park
P.O. Box 5400 Lahore ①
January 12, 2017

Dear Salman, ②

I remember that 16th January your birthday. Many happy birthday to you. I will share the birthday cake on the special day. I have also purchase a birth day gift for you. ③

Wait for this surprise gift until the birthday party. Once again, I congratulate you on your birthday.

With love and best wishes.

Your friend] 4
Abdullah] 5

1. The Heading:

Included the return address and the date. All the words of the heading are usually placed at the right top of the page.

2. The Greeting:

Remember to capitalize the first letter of the first word in the greeting.

3. The Body:

Contains the message of the letter.

4. The Closing:

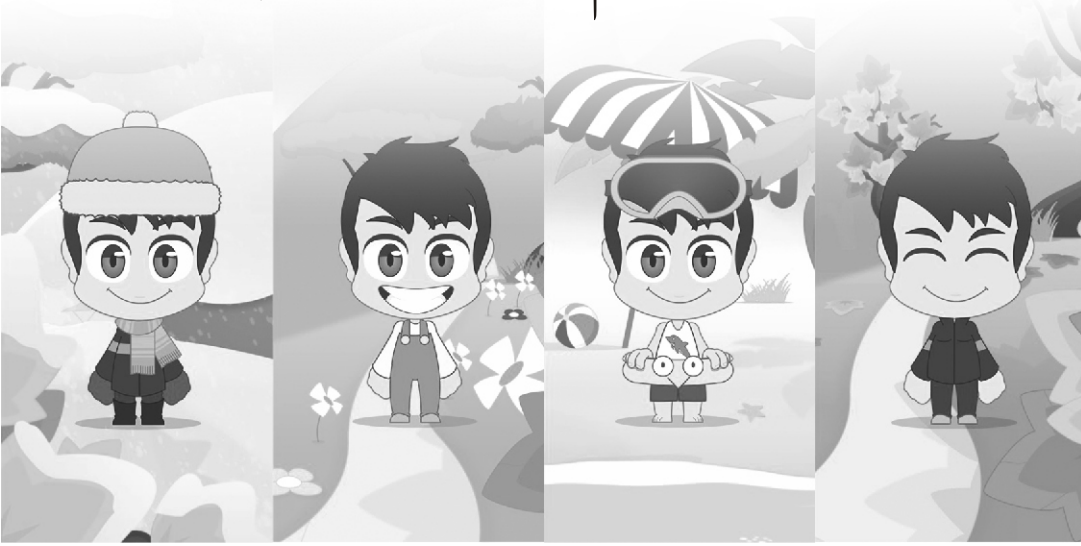
means “good bye”

5. The Signature:

means the author of the letter.

OUR SEASONS

ہمارے موسم / اسان جا موسم

سال میں چار موسم ہوتے ہیں۔

1۔ بہار 2۔ گرمی 3۔ خزاں 4۔ سردی

بہار کو موسموں کی ملکہ کہتے ہیں۔ یہ سال کا سب سے خوبصورت وقت ہوتا ہے۔ یہ فروری سے اپریل تک کا وقت ہوتا ہے۔ باغوں میں اور پارکوں میں سیر کرنے کا یہ خوشگوار وقت ہوتا ہے۔ ہر جگہ پھول کھلتے ہیں۔ پرندے راگ (گیت) گاتے ہیں اور پھولوں کی تازگی ہماری خوشی میں اضافہ کرتی ہے۔ ہر عمر کے لوگ اس موسم سے لطف اندوز ہوتے ہیں۔

سال کا گرم موسم گرمی کہلاتا ہے۔ پاکستان میں یہ موسم بہت لمبا ہوتا ہے۔ یہ مئی سے ستمبر تک کا وقت ہوتا ہے۔ مئی، جون اور جولائی سال کے گرم ترین مہینے ہوتے ہیں۔ اس وقت موسم ناخوشگوار اور بھٹکانے والا ہوتا ہے۔ لیکن ہر کوئی آم سے لطف اندوز

هوتا ٻه اور شام ميں باهر ڪهيل سگهتا ٿو. جولائي اور آگسٽ بارش ڪي مهيني هوندا آهن. گرمي ڪي بعد ڪا موسم خزاڻ ڪهلاتا آهن. ٻه ستمبر ۽ آڪٽوبر تڪ ڪا وقت هوندا آهن. اس موسم ميں پٽي گرتي ٿي اور اپنا رنگ بدلتا ٿو. ٻه پودن اور درختن ڪو نئي شڪل ڏيئي ٿي. اس موسم ميں نه توڙي گرمي هوندي ٿي اور نه ٻي زياده سردي هوندي ٿي. سال ڪا سرد ترين وقت سردي ڪهلاتا آهن. ٻه نومبر اور جنوري ڪي درميان آتا ٿو. سردي ميں بهت ٿڌو (سردى) هوندي ٿي اور هميس اُن ڪي ڪپڙي پهننا هوندا آهن. پاڪستان ڪي ڪجهه علائقن ميں برفباري هوندي ٿي. ڪجهه علائقن ميں موسم ابر آلود (بادلوں والا) هوندا ٿي اور وهاڻ بارش هوندي ٿي. هر ڪوئي نارنگي اور خشڪ ميوه جات ۽ لطف اندوز هوندا آهن.

سال ۾ چار موسم هوندا آهن.

(1) بهار (2) اونهارو (3) خزان (4) سيارو
بهار ڪي موسم جي ملڪ چيو ويندو آهي. اهو سال جو سڀ کان خوبصورت وقت هوندو آهي. اهو فيبروريءَ کان اپريل تائين وارو وقت هوندو آهي. باغن ۽ پارڪن ۾ سير ڪرڻ جو هي خوشگوار وقت هوندو آهي. هر هنڌ گل ڦٽندا آهن. پڪي گيت ڳائيندا آهن ۽ گلن جي تازگي اسان جي خوشيءَ ۾ واڌارو ڪندي آهي. هر عمر وارا ماڻهو هن موسم مان لطف اندوز ٿيندا آهن.
سال جو گرم موسم اونهارو سڏجي ٿو. پاڪستان ۾ هي موسم تمام ڊگهو ٿيندو آهي. اهو مئي کان سيپٽمبر جو وقت هوندو آهي. مئي، جون ۽ جولاءِ سال جا سڀ کان گرم مهينا هوندا آهن. ان وقت موسم اڻ وڻندڙ هوندو آهي، پر هرڪو انهن مان لطف اندوز ٿي سگهي ٿو ۽ شام جو باهر ڪيڏي سگهي ٿو. جولاءِ ۽ آگسٽ مينهن جا مهينا هوندا آهن.
اونهارو کانپوءِ وارو موسم خزان جو موسم سڏبو آهي.

اهو سيپٽمبر کان آڪٽوبر تائين وارو وقت هوندو آهي. انهيءَ موسم ۾ پن چڻندا آهن ۽ پنهنجو رنگ بدليندا آهن. اهي ٻوٽن ۽ وڻن کي نئين صورت ڏيندا آهن. انهيءَ موسم ۾ نه ته گهڻي گرمي هوندي آهي ۽ نه ئي گهڻي گرمي. سال جو ٿڌو وقت سيارو سڏجي ٿو. اهو نومبر ۽ جنوريءَ جي وچ ۾ ايندو آهي. سيار ۾ تمام ٿڌ ٿيندي پوندي آهي ۽ اسان کي اُن جا ڪپڙا پائڻا پوندا آهن. پاڪستان جي ڪجهه علائقن ۾ برفباري ٿيندي آهي. ڪجهه علائقن ۾ موسم جهڙالي مند هوندي آهي ۽ اتي مينهن وسندو آهي. هرڪو نارنگي ۽ خشڪ ميوي مان لطف اندوز ٿيندو آهي.

Words	English Meanings	Urdu Meanings	Sindhi Meanings
Season	Period	موسم	موسم
Spring	Season's Name	بهار	بهار
Summer	Season's Name	گرمي	اونهارو
Autumn	Season's Name	خزاں	سرءُ، خزان
Winter	Season's Name	سردی	سيارو
Pleasant	Grateful	خوشگوار	وڻندڙ
Fragrance	Odorous	تازگي	تازگي
Blossom	Amuse	کھلڻا	گل جو کلڻ
Unpleasant	Ungrateful	ناخوشگوار	اڻ وڻندڙ
Tiring	Exhausting	تھڪائڻ والا	ٿڪائيندڙ
Hottest	Fiery	گرم ترين	تمام گرم
Cloudy	Nubilous	ابر آلود	جهڙ

EXERCISE

Answer the following questions.

1. How many seasons are there in a year? Name the seasons.

Ans: There are four seasons in a year.

(i) Spring (ii) Summer (iii) autumn (iv) winter

2. In which seasons do flowers blossom?

Ans: Flowers blossom in spring season.

3. Which season do you like the most?

Ans: I like the spring season most.

4. In which season does snow fall?

Ans: In winter season the snow falls.

5. What do you like most about your favourite seasons.

Ans: I like rain about my favourite season.

Choose the right option.

1. There are seasons in a year:

(a) two (b) three (c) four ✓ (d) five

2. The lesson is about:

(a) winter (b) spring (c) rain (d) seasons ✓

3. The season after summer is called:

(a) spring (b) autumn (c) winter ✓ (d) summer

3. The spring period is from: ✓

(a) February to April
(b) May to September
(c) September to October
(d) November to January

Circle these words in the table. The following words are given in the table below.

Spring, Summer, Winter, Autumn, Hot, Four

A	W	P	S	I	L	L	A
A	I	T	P	W	S	O	D
U	N	C	R	M	U	A	K
T	T	N	I	A	M	D	H
U	E	R	N	N	M	E	R
M	R	U	G	C	E	A	H
N	O	T	E	B	R	O	K
H	O	T	L	F	O	U	R

Find the synonyms of the following words in a thesaurus.

Words	Opposites	Words	Opposites
fragrance	stench	blossom	decay
beautiful	ugly	cold	hot

Correct the following statement and re-write them.

- Spring is the princess of all seasons.
Ans: Spring is the queen of all seasons.
- The season after summer is called winter.
Ans: The season after summer is called autumn.
- We have to wear woolen clothes in summer.
Ans: We have to wear woolen clothes in winter.
- Summer period is form February to April.
Ans: Summer period is from May to September.

Write the regular adjectives from the lesson.

Regular Adjectives:

attractive	angry	fancy	lazy
beautiful	faithful	clean	nervous
ambitious	happy	brave	tall

Irregular Adjectives:

Some adjectives do not form their comparatives and superlatives and superlative from the positive. They are called irregular adjectives e.g. much, more, most.

Write the irregular adjectives from the lesson.

Irregular Adjectives:

good	much	little	well
bad	many	less	old
less	late	Sill	far

Absolute adjectives:

Some adjectives express ideas that cannot be graded. For example, a person can't be more or less dead. In the same way, a sphere can't be more less round. In grammar these adjectives are called non-gradable or absolute adjectives

Use the following absolute adjectives in sentences.

- fatal   Cancer is fatal disease.
- empty   The room was empty.
- perfect   No body is perfect except Allah.
- final   Pakistan won the final match.
- total   There are 19 total students of class 6.

Write the suitable degrees of adjective.

01. Lahore is the (big) city of Punjab.

Ans: Lahore is the biggest city of Punjab.

02. Spring is the (beautiful) of all the season.

Ans: Spring is the most beautiful of all the season.

03. This pencil is (long) than that pencil.

Ans: The pencil is longer than that pencil.

04. June is the (hot) month of the year.

Ans: June is the hottest month of the year.

Each sentence below is the topic sentence of a paragraph in the text. Write the number of the paragraph next to its topic sentence.

1. It falls between November and January.

(paragraph .....)

2. July and August are the rainy months.

(paragraph .....)

3. Flower blossom everywhere.

(paragraph .....)

4. In this season leaves fall and change their colour.

(paragraph .....)

Unit 15

FAISAL MASJID

فیصل مسجد فیصل مسجد

ایسی عمارت جس میں مسلمان عبادت کرتے ہیں، اسے عربی میں مسجد کہتے ہیں۔ مسجد کے لیے انگریزی لفظ موسک آتا ہے مسجد کو اللہ کا گھر بھی کہتے ہیں۔

مسلمان روزانہ پانچ نمازیں مقررہ وقت پر ادا کرنے کے لیے مسجد میں جمع ہوتے ہیں۔ یہ سیکھنے کی جگہ بھی ہے اور مسلم کمیونٹی کے تمام معاملات لانے کا مرکز بھی ہے۔ برصغیر میں تمام بڑی مساجد مسلمان حکمران کے ادوار میں بنائی گئی۔ جن میں سے شاہی مسجد دہلی اور بادشاہی مسجد لاہور دنیا بھر میں مشہور ہیں۔

فیصل مسجد پاکستان کے لیے سعودی عرب کا قیمتی تحفہ ہے۔ اسلام آباد کی زمین

کی تصویر میں فیصل مسجد سعودی عرب اور پاکستان کے درمیان زندہ دل دوستی کی نشانی ہے۔

جب آپ فیصل مسجد میں داخل ہوتے ہیں فیصل مسجد کے اونچے مینار دیکھ سکتے ہیں۔ تمام میناروں کو اوپر سے سونے کے ہلال (چاند) سے سجایا گیا ہے۔ اگر آپ کو رات کے وقت مسجد میں جانے کا موقع ملے تو دن کی روشنی کا منظر دیکھیں گے۔ مسجد کے قریب روشنی کا خاص نظام اس خاص فن تعمیر کو ظاہر کرتا ہے۔

مسجد کی تعمیر میں قیمتی سنگ مرمر استعمال ہوا ہے۔ اگرچہ مسجد میں مختلف فرش ہیں، ان میں ایک جیسی خاصیت ہے جس کی وجہ سے سارا کیمپس ایک یونٹ کی طرح دکھائی دیتا ہے۔ مسجد کے ساتھ ہی خوبصورت گھاس والا لان اور تازہ پانی کا فوارہ اور پول ہے۔ یہ سب چیزیں مسجد کی کشش اور بڑھاتی ہیں۔

مسجد اتنی بڑی ہے کہ لاکھوں لوگ ایک وقت میں نماز پڑھ سکتے ہیں۔ وہاں عورتوں کا ایک الگ حصہ ہے جہاں وہ تمام ضروری سہولتیں حاصل کر سکتی ہیں۔ شاہ فیصل مسجد نہ صرف عبادت کی جگہ ہے بلکہ مذہبی اور مشرقی تعلیم سکھانے اور تربیت دینے کا ادارہ بھی ہے۔ مسجد جدید سائنسی تعلیم اور تحقیق، اس کے ساتھ ساتھ فنی مہارت کی تعلیم کے تمام تقاضوں کو پورا کرتی ہے۔ پاکستان کے اندر اور اس کے ساتھ ساتھ دوسرے ممالک سے بے شمار طلبہ عظیم علماء سے علم حاصل کرنے آتے ہیں۔

اهڙي عمارت جنهن ۾ مسلمان عبادت ڪندا آهن، عربيءَ ۾ ان کي مسجد چئبو آهي. انگريزيءَ ۾ مسجد لاءِ لفظ ماسڪ استعمال ٿئي ٿو، مسجد کي الله جو گهر به چئبو آهي. مسلمان روزانو پنج نمازون مقرر وقت ادا ڪرڻ لاءِ مسجد ۾ گڏ ٿيندا آهن. اها سڪڻ جي جاءِ به آهي ۽ مسلمانن جا سڀئي معاملا آڻڻ جو مرڪز به آهي. ننڍي کنڊ ۾ تمام وڏيون مسجدون مسلمان حڪمرانن جي دؤرن ۾ ٺاهيون ويون، جن مان شاهي مسجد دهلي ۽ بادشاهي مسجد لاهور سڄي دنيا ۾ مشهور آهن.

فيصل مسجد پاڪستان جي لاءِ سعودي عرب جو قيمتي تحفو آهي. اسلام آباد جي زمين جي تصوير ۾ فيصل مسجد سعودي عرب ۽ پاڪستان جي وچ ۾ زنده دل دوستيءَ جي نشاني آهي.

جڏهن توهان فيصل مسجد ۾ داخل ٿيندا آهيو، فيصل مسجد جا اوچا مینار ڏسي سگهو ٿا. سڀني مینارن کي مٿان سون جي چنڊ سان سجايو ويو آهي. جيڪڏهن توهان کي رات جي وقت مسجد ۾ وڃڻ جو موقعو ملي، ته ڏينهن کي روشنيءَ جهڙو ڏيک ملندو. مسجد جي ويجهو روشنيءَ جو خاص نظام هن خاص فن تعمير کي ظاهر ڪري سگهي ٿو.

مسجد جي اڏاوت ۾ قيمتي سنگ مرمر استعمال ٿيل آهي. جيتوڻيڪ مسجد ۾ مختلف فرش آهن، انهن ۾ هڪجهڙي خاصيت آهي، جنهن سبب سڄو ڪيمپس هڪ يونٽ وانگر نظر اچي ٿو. مسجد سان گڏوگڏ گاهه وارو لان ۽ تازي پاڻيءَ جو ڦوهارو ۽ پول آهي. اهي سڀئي شيون مسجد جي ڪشش وٽر وڌائين ٿيون.

مسجد ايتري وڏي آهي جو لکين ماڻهو هڪ ئي وقت نماز پڙهي سگهن ٿا. اتي عورتن جو هڪ جدا حصو آهي، جتي اهي سڀئي ضروري سهولتون حاصل ڪري سگهن ٿيون. شاه فيصل مسجد نه صرف عبادت جي جڳهه آهي بلڪ مذهبي ۽ مشرقي تعليم سيکارڻ ۽ تربيت ڏيڻ جو ادارو پڻ آهي. مسجد جديد سائنسي تعليم ۽ تحقيق، انهيءَ سان گڏوگڏ فني مهارت جي تعليم جي سڀئي تقاضائن کي پورو ڪري ٿي. پاڪستان جي اندر ۽ ان سان گڏوگڏ ٻين ملڪن مان بيشمار شاگرد عظيم عالمن کان علم حاصل ڪرڻ ايندا آهن.

Words	English Meanings	Urdu Meanings	Sindhi Meanings
Worship	Adore	عبادت کرنا	عبادت ڪرڻ
Gather		جمع هوندا	گڏ ٿيڻ
Collective	Together	ايڪ ساٿه	گڏ
Learning	Erudition	سيکڻا	سکڻ
Affairs	Matters	معاملات	معاملا
Community	Association	جمهري	جمهوري
Sub-continent	Small continent	براعظم	ننڍو کنڊ
Picturesque	Scenic	نقشي پر	نقشي تي
Brotherly	Affectionate	بھائي چارھ	پائيچارو
Crescent	Moon	ہلال	چنڊ
Relation	Connection	رشتہ	رشتو
Symmetry	Hormony	ايڪ جيا	ھڪجهڙو
Unique	Matchless	خاص	خاص
Lofty	Elavated	بلند	بلند
Daylight	Luminosity	دن کي روشني	ڏينھن جي روشني
Precious	Valuable	قيمتي	قيمتي
Research	Investigation	تحقيق	تحقيق
Architecture	Construction	طرزِ عمارت، فنِ عمارت	فنِ عمارت

EXERCISE

Answer the following questions.

1. Define mosque.

Ans: A building in which Muslims worship is known in Arabic as Masjid. Mosque (Masjid) is also called “House of Allah”

2. Where is Faisal Mosque?

Ans: Faisal Mosque is in Islamabad.

3. Who financed the construction of Faisal Mosque?

Ans: Saudi Arabia.

4. How many muslims can pray in the mosque?

Ans: Hundreds of thousands Muslims can pray in the Mosque.

5. What facilities are available in the mosque?

Ans: The mosque is so huge that hundreds of thousands people can pray at a time. There is a special section for women where they can make use of all the essential facilities.

6. Is there any institution inside the mosque?

Ans: Yes, there is an institution for teaching and training the religious and oriental education.

7. Who are the students or learners?

Ans: The persons who seek knowledge are called students or learners.

8. Why the mosque has been named "Faisal Mosque"?

Ans: Faisal Mosque has been named in the honour of great king “Shah Faisal”.

9. How many grand mosques are there in the sub-continent?

Ans: Many grand mosques were built by Muslim

rulers during their rule in the sub-continent.
Among these Shahi Mosque in Delhi and
Badshahi Mosque in Lahore are very famous.

10. What is the Faisal Mosque symbol of?

Ans: Warm brotherly relations between Saudi
Arab and Pakistani Muslims is the symbol of
Faisal Mosque.

**Supply the correct tense of the verb, The first
one has done for you:**

★ Ahmed (travel) to Iraq tomorrow.

Ahmed is travelling to Iraq tomorrow.

1. Look, a man (run) after the train. He (want) to
catch it.

Ans: Look, a man is running after the train. He is
wanting to catch it.

2. The sun (warm) the air and (give) us light.

Ans: The sun is warming the air and giving us light.

3. I (not see) you for a long time.

Ans: I have not seen you for a long time.

4. He (not be) here since last December. I wonder
where he (live) since then.

Ans: He has not been here since last December. I wonder
where he is living since then.

5. My friends (work) very hard. Ahmed (study)
for an examination now.

Ans: My friends are working very hard. Ahmed is
studying for an examination now.

6. Since you gave me your number, (phone) you
five times and (not find) you there.

Ans: Since you gave me your number I am phoning
you five times and I am not finding you there.

7. I (not see) you for more than a week.

Ans: I am not seeing you for more than a week.

8. Since when (you know) him?

Ans: Since when you are knowing him.

Read this sentence:

Muslim come to the mosque to say prayers:

Like this sentence complete the sentences using these verbs see, do, have, buy, read, play, take

1. We go to a library to read books.
2. We go to playground to play cricket.
3. We go to a restaurant to have dinner.
4. We go to a gymnasium to take exercise.
5. We go to a barber to cut our hair.
6. We go to a zoo to see animals.

Rearrange the letters to write correct words:

egnirbuoh	neighbour	irowpsh	worship
rcpesoui	precious	psqueitcrue	picturesque
naldescpa	landscape	nommutne	mounment
nimarte	minerate	tnecserc	crescent
erutcetihcra	erutcetihera	mmsyyrte	symmetry

Unit 16

PLANTS AND ANIMALS

پودے اور جانور

پودے اور جانور

پودے اور جانور جاندار ہیں۔ یہ ہمارے ارد گرد رہتے ہیں۔ یہ دیکھنے میں بہت چھوٹے ہوتے ہیں لیکن ہر جگہ ہوتے ہیں۔ یہ مٹی، ہوا، دریاؤں اور سمندروں میں رہتے ہیں۔ یہ دوسرے پودوں اور جانوروں سے نشوونما پاتے ہیں۔

یہ چھوٹے پودے اور جانور مائیکرو بس (خورد بینی جاندار) کہلاتے ہیں۔ مائیکروب ایک لاطینی لفظ ہے جس کے معنی ہیں مختصر یا چھوٹی زندگی۔ ہم ان کو صرف خوردبین کی مدد سے دیکھتے ہیں۔ خوردبین ایک عدسہ ہے جو کسی چیز کی جسامت کی تکبیر کرتا ہے۔ تکبیر کا مطلب ہے بڑا دکھانا۔

جب خورد بینی جانداروں کی جسامت بڑھ جاتی ہے، ان کا مطالعہ کرنا آسان ہو جاتا ہے۔ کچھ خورد بینی جاندار ہمارے لیے اچھے ہوتے ہیں۔ کچھ جاندار ہمارے لیے خراب ہوتے ہیں۔ خراب خورد بینی جاندار جراثیم کہلاتے ہیں۔ جب بچے مٹی میں کھیلتے ہیں۔

ان کے جسم پر جراثیم لگ جاتے ہیں۔

آپ ان جراثیم کو خوردبین کی مدد سے دیکھ سکتے ہیں۔ مٹی میں کھیلنے کے بعد آپ کے لیے ضروری ہے کہ آپ اچھے صابن سے نہائیں۔ اس طرح آپ کے جسم پر کوئی جراثیم باقی نہیں رہتا جو آپ کی صحت کو نقصان پہنچائے یا اثر انداز کرے۔

پوٽا ۽ جانور جاندار آهن. اهي اسان جي چوڌاري آهن. اهي ڏسڻ ۾ تمام ننڍا هوندا آهن، پر هر هنڌ هوندا آهن. اهي مٽي، هوا، دريائن ۽ سمنڊن ۾ هوندا آهن. اهي ٻين پوٽن ۽ جانورن مان واڌويجه حاصل ڪندا آهن.

اهي ننڍا پوٽا ۽ مائڪروبس (خوردبيني جانور) سڏبا آهن. مائڪروب هڪ لاطيني لفظ آهي، جنهن جي معنيٰ آهي مختصر يا ننڍي زندگي. اسان انهن کي صرف خوردبين جي مدد سان ڏسي ڏسندا آهيون. خوردبين هڪ عدسو آهي، جيڪو ڪنهن شيء جي جسامت جي تڪبير ڪندو آهي، تڪبير جو مطلب آهي وڏو ڪري ڏيکارڻ.

جڏهن خوردبيني جاندارن جي جسامت وڌي ويندي آهي، انهن جو مطالعو ڪرڻ آسان ٿي پوندو آهي. ڪجهه خوردبيني جاندار اسان جي لاءِ سٺا هوندا آهن. ڪجهه جاندار اسان جي لاءِ خراب هوندا آهن. خراب خوردبيني جاندار جراثيم سڏبا آهن. جڏهن ٻار مٽيءَ ۾ کيڏندا آهن، انهن جي جسم تي جراثيم لڳي ويندا آهن.

توهان انهن جراثيمن کي خوردبين جي مدد سان ڏسي سگهو ٿا. مٽيءَ ۾ کيڏڻ کانپوءِ توهان جي لاءِ ضروري آهي ته توهان سٺي صابن سان غسل ڪريو. اهڙي طرح توهان جي جسم تي ڪوئي جراثيم باقي نه رهندو، جيڪو توهان جي صحت کي نقصان رسائي يا اثر انداز ٿئي.

Words	English Meaning	Urdu Meaning	Sindhi Meaning
everywhere	In every Plate	پر جگہ	هر هنڌ
Around	Surrounding	ارد گرد	چؤڌاري
Oceans	Seas	بڑے سمندر	سمند
Tiny	Delicate	باریک	هلڪو، سنهو
Microbe	Germ	جراثيم	جراثيم
Magnify	Enlarge	بڑا کرنا	وڌو ڪرڻ
Germ	Bacteria	جراثيم	جراثيم
Microscope	A device's name	خوردبین	خوردبين
Affect	Desire, favor	اثر انداز کرنا	اثر انداز ڪرڻ
Necessary	Important	ضروری	ضروري، لازمي

EXERCISE

Answer the following questions.

- Where do plants and animals live?
Ans: They live in the soil, the air and in rivers and oceans.
- Can we see them?
Ans: Yes, we can see them.
- Do some animals live on us?
Ans: Yes, some animals live on us.
- What are these tiny plants and animals called?
Ans: These tiny plants and animals are called microbes.
- What is the meaning of “microbe”?
Ans: Microbe is a Greek word, meaning, small life.
- What is a microscope?
Ans: A microscope is a lens that magnifies the size

of a thing many times.

Tick T for true and F for false statement.

1. Plants live only above us. ☐ F
2. Microbes are tiny plants and animals. ☐ T
3. Microbe is a French word. ☐ F
4. To magnify mean to make it look smaller. ☐ F
5. Some microbes are good microbes. ☐ T
6. Grms are good microbes. ☐ F
7. Children must not have a bath after play. ☐ F
8. Sand has a lot of germs. ☐ T

Choose the correct answer and write it in the space provided:

1. Tiny plants and animals live around _____.
(a) us ✓ (b) our (c) we (d) ours
2. These _____ plants and animals are called microbes:
(a) big (b) tiny ✓ (c) very big (d) huge
3. Microbe is a _____ word.
(a) greek ✓ (b) japanese (c) chinese (d) german
4. A microscope _____ the size of things.
(a) magnifies ✓ (b) clarifies
(c) decreases (d) nullifies
5. Some microbes _____ good for us.
(a) are ✓ (b) am (c) is (d) were
6. Other microbes are bad for _____.
(a) we (b) our (c) us ✓ (d) they

Find the synonyms of the following words in a thesaurus.

Words	Opposites	Words	Opposites
bigger	smaller	children	parents
small	large/ big	necessary	unnecessary
many	less	easier	more difficult

Use the following words in sentences.

air   The air is not blowing.

soil   The soil of sindh is fertile.

grow   Chicks grows into chicken.

mud   Children are playing in mud.

affect   Computer affects our life greatly.